

تحمیدیه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحُّدِهِ وَ دَنَا فِي تَفَرُّدِهِ وَجَلَّ فِي سُلْطَانِهِ وَعَظُمَ فِي أَرْكَانِهِ، أَحْمَدُهُ
كَثِيرًا وَأَشْكُرُهُ دَائِمًا عَلَى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ، وَأُؤْمِنُ بِهِ وَبِمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ. أَسْمَعُ
لِأَمْرِهِ وَأُطِيعُ وَأَبَادِرُ إِلَى كُلِّ مَا يَرْضَاهُ وَأُسْتَسْلِمُ لِمَا قَضَاهُ، رَغْبَةً فِي طَاعَتِهِ وَخَوْفًا مِنْ عِقُوبَتِهِ، لِأَنَّهُ
اللَّهُ الَّذِي لَا يُؤْمَنُ مَكْرُهُ وَلَا يَخَافُ جَوْرُهُ.

ستایش خدای را سزااست که در یگانگی اش بلند مرتبه و در تنهایی اش به آفریدگان
نزدیک است؛ سلطنتش پر جلال و در ارکان آفرینش اش بزرگ است. او را ستایش فراوان و
سپاس جاودانه می گویم بر شادی و رنج و بر آسایش و سختی و به او و فرشتگان و کتبش و
فرستاده هایش ایمان داشته، فرمان او را گردن می گذارم و اطاعت می کنم؛ و به سوی
خشنودی او می شتابم و به حکم او تسلیمم؛ چرا که به فرمانبری او شائق و از کیفر او ترسانم.
زیرا او خدایی است که کسی از مکرش در امان نبوده و از بی عدالتیش ترسان نباشد (زیرا او را
ستمی نیست).

تقدیم

این تحفه فقیرانه را به محضر مبارک حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا - سلام الله علیها- تقدیم می دارم که با بذل جان خود و اولاد پاکش قلم آموز بشریت شد و مشق عشق آموخت و راه شدن متعالی را نمایان ساخت و برای نجات بشریت از منجلاّب جهالت و منیت و بر نشانندن بر بام بلند سیادت و سعادت توحیدی، دمی نیاسود و خود را به زحمت انداخت تا درهای رحمت و مغفرت الهی را به روی انسان ها بگشاید .

این اثر گرچه لایق آن ذات اقدس و فیض مقدس نیست اما به دو دست نیاز به محضر نورانش تقدیم می شود بدان امید که به نظرش، لایق نظر گردد.

تقدیر

به مصداق « من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق » بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر علی کریمیان که با لطف و کرامت، بنده را با راهنمایی های کار ساز و سازنده ی خود هدایت نمودند؛ تقدیر و تشکر نمایم.

چکیده

احادیث بسیاری از پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - و ائمه معصومین - علیهم السلام - در خصوص ابعاد مختلف زندگی حضرت زهرا - سلام الله علیها - و عظمت شخصیت ایشان به نقل از شیعه و سنی وارد شده است. از جمله آن ها، کیفیت آفرینش آن حضرت و خلقت نوری ایشان است. مقصود از «خلقت نوری» در روایات، «تمثل نوری مجرد» آن بزرگوار است، نه «مقام نورانیت»، زیرا به مقام نورانیت که همان مقام ولایت کلی است، «خلقت» گفته نمی شود. همچنین پیامبر گرامی اسلام - صلی الله علیه و آله - در خصوص فضائل حضرت زهرا - سلام الله علیها - بسیار سخن گفته اند که البته این مقامات و منزلت ها نه به لحاظ دختر پیامبر بودن است، بلکه به لحاظ عظمت معنوی و علو مراتب کمالات شخصی خود آن بزرگوار است.

دسته ای از روایات نیز به مصائب وارده بر آن حضرت اشاره می کند که ایشان در طول زندگی کوتاه اما پربرکت خود مصائب بسیاری را نسبت به مادر بزرگوار و پدر بلند مرتبه خود و همچنین همسر عالی مقام و فرزندان عزیز خویش تحمل کردند و رسول خدا در زمان حیات خود در خصوص بسیاری از این مصائب به دختر گرامی خویش آگاهی داده بودند. در بین روایات شاید یکی از مهم ترین آن ها، احادیثی باشد که به نقش حضرت زهرا در آخرت و جایگاه فرزندان و شیعیان و محبان آن حضرت در آخرت و کیفیت عبور از مواقف مختلف قیامت برای دوستان و دشمنان اهل بیت می پردازد.

فهرست مطالب

مقدمه	۱
بخش اول: کلیات و تعاریف	۲
فصل اول: کلیات تحقیق	۳
۱-۱- تعریف و تبیین موضوع	۴
۲-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق	۴
۳-۱- اهداف و فوائد تحقیق	۴
۴-۱- پیشینه ی موضوع تحقیق	۵
۵-۱- سؤال های تحقیق	۶
۶-۱- فرضیه تحقیق	۶
۷-۱- روش تحقیق	۸
۸-۱- ساختار تحقیق	۸
۹-۱- واژگان کلیدی تحقیق	۹
۱۰-۱- محدودیت ها، مشکلات و موانع تحقیق	۹
فصل دوم مفهوم شناسی	۱۰
۱-۲- فاطمه سلام الله عليها	۱۱
۲-۲- حضرت محمد صلی الله علیه و آله	۱۲
بخش دوم: جایگاه حضرت زهرا (سلام الله عليها) در کلام نبوی (صلی الله علیه و آله)	۱۴
فصل اول: کیفیت آفرینش حضرت زهرا سلام الله عليها	۱۵
۱-۱- تمثیل نوری حضرت زهرا قبل از خلقت آسمان و زمین	۱۶
فصل دوم: خصائص فاطمه سلام الله عليها	۲۳
۱-۲- خصائص شخصی	۲۴
۲-۲- خصائص خانوادگی	۳۵

۹. ابن قولويه، جعفر بن محمد، **کامل الزيارات**، مترجم: عبدالحسين اميني، اول، نجف:

دار المرتضويه، ۱۳۵۶ ش.

۱۰. ابن كثير دمشقي، اسماعيل بن عمرو (قرن هشتم)، **تفسير القرآن العظيم**، محقق:

محمد حسين شمس الدين، ج ۳، اول، بيروت: دار الكتب العلميّه، منشورات محمدعلي

بيضون، ۱۴۱۹ق.

۱۱. ابن مغزلي، علي بن محمد، **مناقب امام علي بن ابي طالب عليه السلام**، مشهد:

رستگار، ۱۳۸۷.

۱۲. بلادي بحراني، **وفات فاطمه زهراء**، [بي جا]، [بي تا].

۱۳. حاكم نيشابوري، محمد بن عبدالله، **المستدرک على الصحيحين**، ج ۳، اول، بيروت:

دار الكتب علميّه، ۱۴۱۱ق.

۱۴. حر عاملي، محمد بن حسن، **اثباه الهداه بالنصوص و المعجزات**، ج ۲، قم: مطبعه

العلميه، [بي تا].

۱۵. خوارزمي، **مقتل الحسين**، محقق: شيخ محمد سماوي، ج ۱، قم: مكتبة المفيد، [بي تا].

۱۶. ديلمی، حسن (وفات ۸۴۱ ق)، **ارشاد القلوب الى الصواب**، ج ۲، اول، قم: شريف رضى،

۱۴۱۲ق.

۱۷. راوندی، قطب الدين (وفات ۵۷۳ ق)، **قصص الانبياء عليهم السلام**، مشهد: مؤسسه

البحوث الاسلاميه، ۱۴۰۹ق.

۱۸. _____، الخرائج و الجرائح، اول، قم: مؤسسه امام مهدي،

۱۴۰۹ق.

۱۹. سيد ابن طاووس (وفات ۶۶۴ ق)، الطرائف في معرفة مذاهب الطوائف، ج ۱، اول، قم:

خيام، ۱۴۰۰ق.

۲۰. _____، اليقين، قم: دارالكتاب، ۱۴۱۳ق.

۲۱. شوستري، نورالله بن سيد شريف، احقاق الحق و ازهاق الباطل، ج ۱۹، اول، قم:

کتابخانه آيت الله مرعشي نجفي، ۱۴۱۱ق.

۲۲. شيخ صدوق، محمد بن علي، معاني الاخبار، اول، قم: جامعه مدرسين، [بي تا].

۲۳. _____، امالي الصدوق، پنجم، بيروت: اعلمي، [بي تا].

۲۴. _____، خصال، اول، قم: جامعه مدرسين، ۱۳۶۲.

۲۵. _____، علل الشرائع، ج ۱، اول، قم: داوري، [بي تا].

۲۶. _____، عيون اخبار الرضا عليه السلام، ج ۲، اول، تهران:

جهان، [بي تا].

۲۷. طباطبائي، سيد محمد حسين، الميزان في تفسير القرآن، ج ۵، قم: جامعه مدرسين،

۱۴۱۷ق.

۲۸. طبري، احمد بن عبدالله (وفات ۶۹۴ ق)، ذخائر العقبى في مناقب ذوى القربى، بغداد:

دارالتربية، ۱۳۶۳.

۲۹. طوسی، محمد بن حسن، **الامالی**، اول، قم: دارالثقافه، ۱۴۱۴ق.
۳۰. علامه حلی، حسن بن یوسف، **نهج الحق و كشف الصدق**، مترجم: علیرضا کهنسال، تهران: تاسوعا، ۱۳۷۹.
۳۱. _____، **كشف اليقين في فضائل اميرالمؤمنين عليه السلام**، اول، تهران: وزارت ارشاد اسلامي، ۱۴۱۱ق.
۳۲. فتال نیشابوری، ابوجعفر محمد بن حسن، **روضه الواعظین و بصیرة المتعظین**، تهران: نی، ۱۳۶۶.
۳۳. القندوزی الحنفی، سلیمان بن ابراهیم (۱۲۲۰ - ۱۲۹۴ هـ)، **ینایع المودة لذوی القربی**، قم: رضی، ۱۴۱۶ق.
۳۴. کلینی، محمد بن یعقوب (۳۲۹ ق)، **اصول کافی**، ج ۱، قم: موعود اسلام، ۱۳۹۰.
۳۵. کوفی، فرات بن ابراهیم (۳۰۷ ق)، **تفسیر فرات کوفی**، تهران: مؤسسه نشر، [بی تا].
۳۶. مؤمن بن حسن بن الشبلنجی، **نورالابصار فی مناقب آل بیت النبی المختار صلی الله علیه وآله وسلم**، بیروت: دارالجليل، ۱۴۰۹ ق.
۳۷. متقی هندی (وفات ۹۷۵ ق)، **کنز العمال**، ج ۶، بیروت: مؤسسه الرساله، [بی تا].
۳۸. مجلسی (وفات ۱۱۱۱ ق)، محمد باقر، **بحارالانوار الجامعه لدرر اخبار الائمة الاطهار**، ج ۴۳، تهران: اسلامیه، [بی تا].

۳۹. _____، جلاء العيون (تاريخ چهارده معصوم)، قم:

سرور، ۱۳۸۲.

۴۰. محدث اربلی (وفات ۶۹۳ ق)، كشف الغمه فی معرفه الائمه، ج ۱، اول، تبریز: بنی

هاشمی، ۱۳۸۱ ق.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.